

te prav gotovo poravnate v tem mesecu. — Na zadnji seji (5. 9. 1934) je načelstvo rešilo 15 prošelj za podpore iz podpornega sklada ugodno, 2 prošnji pa neugodno. Vsled pomanjkanja gotovine je odložilo za sejo v oktobru t. l. 14 prošelj; zato v oktobru novih (od 5. 9. 1934 dalje) prošelj ne bo mogoče upoštevati. Komur je bila podpora dovoljena ali odklonjena, je bil pismeno obveščen; prosilec, ki ni dobil obvestila, bo upoštevan na prihodnji seji in naj čaka na rešitev. Da bi podporni sklad zadovoljil vse prosilce, bi moral imeti v blagajni vsaj petkratni znesek od današnjega. — Pridobivajte in prilašajte US novih članov!

—g Učit. domu v Mariboru darujem 100 Din mesto čestitk vrlému staremu tovarišu in prijatelju iz prvih let učiteljevanja Juraju Režku k njegovi osemdesetletnici. — Se na mnoga leta, prijatelj Juraj! Hren.

Učiteljska tiskarna

—t Zvezki brez napisanih vzorcev in sicer spisovnica L-3a ter lepovpisnice št. 6a, 7a in 8a s predpisano lineaturo se dobe, dokler zaloga traja, v Učiteljski tiskarni po globoko znižani ceni. Prejšnja cena je bila 75 par, sedaj pa je le 50 par za komad. Papir je mnogo boljši kot smo ga bili sedaj vajeni. Krajnvi šolski odbori naj ne zamude te ugodne prilike nabaviti si zvezkov za revne učence.

—t Učiteljska tiskarna, naša največja štanovska zadruga ima na zalogi nekaj zvezkov, ki imajo ravno tako lineaturo kakor monopolski zvezki. Da omogoči nakup teh zvezkov tudi revnim učencem ter da zmanjša svojo zalogo, se je odločila prodajati te zvezke po zelo znižani in deloma polovični ceni. Te zvezke naj učenci uporabljajo za vaje doma in v šoli, v kolikor monopolskih ne uporabljajo. Ker se zaloga dnevno manjša, morate z naročili hiteti.

—t Okroglo pisavo so naše šole zadnji čas precej zanemarjale, ker so bili zvezki dragi. Sedaj jih dobite za polovično ceno. Zvezki za okroglo pisavo št. 1, 2 in 3, ki so bili preje po 3 Din so sedaj po 1'50 Din, seveda dokler zaloga ne poide. Dobe se v trgovinah Učiteljske tiskarne v Ljubljani in Mariboru.

—t Monopolski zvezki so predpisani za nekatere prilike. Za vajo v šoli in doma pa nam služijo zvezki, ki so sedaj tako poceni, da jih more nabaviti vsaka šola in vsi, tudi najrevnejši učenci. Učiteljska tiskarna hoče razprodati svojo zalogo lepovpisnic št. 1—8 in zvezkov za cirilico št. 1—2. V ta namen je znižala ceno z 1 Din na 60 par za komad v nadrobni razprodaji. Vsi zvezki imajo predpisano lineaturo in napisane vzorce ter so izdelani iz zelo finega papirja. Naročajte, dokler je še čas, ker zaloga ni zelo velika!

Mladinska matica

NAŠIM POVERJENIKOM!

Cenjene poverjenike prosimo, da začnejo čimprej z zbiranjem naročnikov za »Naš rod« in publikacije M. M. Tudi letos ostane naročnina ista kot druga leta. Za Din 2'50, ki jih učenci lahko plačujejo v mesečnih obrokih a Din 2'50 dobijo cel letnik »Našega roda« in 4 knjige M. M. Vse 4 knjige bodo bogato ilustrirane, ena celó v večbarvnem tisku. Prav tako bogato ilustriran bo tudi »Naš rod«, ki se letos po želji skupščine v toliko izpremeni, da bo še mnogo bolj uporabljiv v šolah kot je bil dosedaj. Prva številka lista izide v prvi polovici oktobra. Uprava razpošlje v kratkem vsa potrebna navodila in pološnice.

—mm Nekateri šole še niso plačale zadnjega obroka naročnine za knjige, zato teh niso dobile. Ker imamo v zalogi le še malo izvodov knjig, so naprošeni cenj. poverjeniki, da iztirjajo od naših naročnikov še zadnji obrok, da lahko pridejo do naših rednih publikacij. Odpošljite naročnino še ta teden.

KNJIGE, KI JIH NAŠI NAROČNIKI ŠE DOBIJO S 25—50% POPUSTOM:

Pipán: Kako smo delali radio. Kresnice IV. Ribičič: Miškolin. Skulj: Vrtaričice.

Bevk: Lukec in njegov škorec. Kresnice V. Kresnice VI. Deržaj-Cernejeva: Za vsele in žalostne čase. Kmetova: Lovci na mikrobe. Magajna: Brkonja Celjustnik. Lovrenčič: Tiho življenje. Ribičič: Miklavževa noč. Čermelj: Nikola Tesla. »Naš rod« I., II. in IV. letnik.

Knjige, za katere ne velja popust: Ribičič: Miheec in Jakec II. izd. Kresnice VII. Deržaj-Cernejeva: Kapljice. Bevk: Tovariša. Kardelj: Potovanje skozi čas. »Naš rod« V. letnik. Ostale knjige so popolnoma pošle.

Šolski radio

—r V petek, dne 14. septembra t. l. bo ob 19,20 v ljubljanskem radiu predaval g. konzul dr. Milan Dular »O preboju solunske fronte« po podatkih, ki jih je dal na razpolago armijski general g. Danilo Kalafatović. Tovariše in šole, ki imajo radio-aparate, opozarjamo na to predavanje.

Štanovska organizacija JUU

— JUU SRESKO DRUŠTVO V RADOVLJICI ima dne 19. oktobra 1934. svoj redni letni občni zbor na Jesenicah v telovadnici narodne šole takoj po prihodu dopoldanskih vlakov. Dnevni red: Poročilo funkcionarjev društvene uprave in nadzorstvenega odbora. Volitev nove društvene uprave za tekoče leto ter določitev smernic društvenega delovanja, ugotovitev članstva. Zamudniki, plačniki, skrajni čas je, da se ganete.

Udeležba brezpogojno za vsakega obvezna.

Egidij Schiffrer, t. č. predsednik.

— JUU SRESKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA zboruje v soboto dne 22. septembra 1934. ob 10. uri na Tinju v narodni šoli. Dnevni red: 1. Došli dopisi. 2. Poročilo društvenih funkcionarjev. 3. Poročilo o skupščinah. 4. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora. 5. Predavanje. 6. Predlogi in nasveti. — Skupni odhod ob 7. uri iz Slov. Bistrice. — V slučaju prav slabega vremena se vrši zborovanje tega dne v Slov. Bistrici. — N. B.: Drugi dan 23. 9. je otvoritev planinske kočice pri Sv. Treh kraljih, ki so oddaljeni le eno uro od Tinja ter so tov. turisti ob tej priliki tudi te slavnosti lahko udeleženi.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUTOMER bo imelo svoj občni zbor v soboto, 22. sept. 1934. v Gor. Radgoni. Dnevni red je običajen: poročila funkcionarjev in volitve. Tov. Klanjšek nam bo še podal svoje vtise z banovinske, tov. Turko pa z glavne skupščine. — Začetek po prihodu vlaka.

Novosti na knjižnem trgu

—k Simon Gregorčič: Izbrane pesmi. Priredil dr. Ivan Pregelj. V zbirki: »Cvetje iz domačih in tujih logov« I. zvezek, ki jo je začela izdajati Družba sv. Mohorja v Celju, je izšla gornja zbirka. V tej knjigi je zbral prireditelj 51 najznačilnejših Gregorčičevih pesmi. — Strani 148. Celje 1934. Cena broširanemu izvodu za člane Din 9'—, za nečlane Din 12'—; v platno vezan izvod za člane Din 18'—, za nečlane Din 24'—. Dobi se tudi v »Učiteljski knjigarni«.

—k Fran Levstik: Martin Krpan. Priredil dr. A. Slodnjak. Zbirka »Cvetja iz domačih in tujih logov« II. zvezek prinaša precej obsežno razpravo o Martinu Krpanu in obenem ponatis znane Levstikove povesti. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celju 1934. Strani 48. — Cena broširanemu izvodu za člane Din 3'—, za nečlane Din 4'—; v platno vezan izvod za člane Din 9'—, za nečlane Din 12'—. Dobi se tudi v »Učiteljski knjigarni«.

— »Pes druge čete«, povest češkega pisatelja Františka Langerja v prevodu prof. Pavla Holečka, je najnovejša knjiga Tiskovne zadruge v Ljubljani, ki jo pravkar razpošilja svojim naročnikom.

Knjiga je vredna, da si jo vsakdo nabavi. Je za mladino in za odrasle, za ljubitelje živali, za bivše udeležence svetovne vojne, kakor za one, ki niso bili v vojni; vsi, prav

vsil bralci bodo našli v nji prav zanimivih in lepih poglavij. Povest je visoko etična in domoljubna vsebina; četudi se opisujejo boji, je vendar polna ljubezni do ljudi in do živali in je izraz koprnenja in ljubezni do domovine.

Na ljubek način se prepleta povest o sibirskem psu, ki dobi v češkem legijonarju Sohorju dobrega gospodarja, z epizodami češkoslovaških legijonarjev na poti domov iz Rusije do Vladivostoka. Povest je film raznih prizorov in celo veselih dogodivščin švejkove vrste in dramatskih prizorov legijonarske anabaze preko Sibirije. Ni čuda, da je

povest čakala že 8 čeških izdanj in da se šteje med 100 zlatih knjig češkoslovaške književnosti. Zaradi lahke in zanimive vsebine je knjiga primerna za počitnice; strani ima 272 in lepo naslovno stran.

Učiteljstvo posebno opozarjamo na to knjigo kot eno najprimernejših knjig za mladino! V češkoslovaških nižjih in srednjih šolah je knjiga prav priljubljena šolsko čtivo.

Cena knjige v knjigotrštvu je broširana Din 48'—, vezana Din 62'—. Pri izdajateljici jo dobijo naročniki drugih zbirk »Tiskovne zadruge« na odplačilo v 12 mesečnih obrokih za broš. Din 3'50, za vez. po Din 4'50.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

SOLSTVO V SVICI.

Švica pazljivo skrbi za svoje šolstvo. To kar so bile za občine pri nas in v drugih deželah cerkve in občinske hiše, to je bila za švicarske občine že od davnega šola. Modernejšo, prostorno šolsko poslopje, zidano z umetniški mokusom, zgrajeno in razdeljeno po vseh pravilih moderne higijene, je bilo in je že od nekdaj ponos vsake občine. Švicarski pregovor pravi: »šole so palače demokracije«. Otrok naj pride že po videzu poslopja do prepričanja in naziranja, da sta izobrazba in znanje glavni potrebi za življenje.

Tudi Švicarji imajo svojega Komenskega. Heinrich Pestalozzi (1746—1827) je postavil temelje švicarskemu ljudskemu šolstvu. Značilne so njegove besede: »Brez državljanske in politične vzgoje je svobodno in polnopravno ljudstvo enako otroku, ki se igra z ognjem in lahko vsak trenutek zažge hišo«. Pestalozzijev duh stalno bdi nad švicarskim šolstvom, ki razširja svojo dobrotelost v najoddaljenejšo vasice alpskih velikanov.

Švicarska šola je vodena v modernem duhu in skuša nuditi dijaku ono znanje, ki ustreza njegovim sposobnostim in zmoglostim, in ki ga bo vsak posameznik potreboval pri svojem življenjskem poklicu. Zaradi tega se poučujejo čisto znanstveni predmeti samo na univerzah. Naloga nižjih šol pa je vzgajati in izobraževati mladino za praktično življenje, da bi bila dobro pripravljena in oborožena za življenjsko borbo. V učnem načrtu se mrtve besede vedno bolj umikajo živi besedi in praktičnemu delu. Pripovedovanju se daje prednost pred deklamiranjem in učenjem na pamet. Na srednjih šolah poučujejo tudi začetne temelje trgovskih ved. Na deklinskih šolah je posvečen del učnega načrta vodenju gospodinjstva in pripravam, ki so potrebne za druge ženske poklice.

Važen činitelj na ljudskih šolah je tudi telesna vzgoja, katere namen ni samo izboljšati razne podedovane telesne hibe in ubraniti mladino pred posledicami enostranskega, napornega telesnega dela, marveč je njen namen biti tudi protiutež nedostatkom, ki jih v zdravstvenem oziru nudi mestno življenje. Posebne ure zdravstvenega pouka, kopeli in prhe v kopališču šolskega poslopja, redni zdravniški pregledi (med šolskim letom pregledujejo šolsko mladino zdravniki-strokovnjaki), prispevanje v obliki prehrane otrokom, ki so nezadostno prehranjeni, brezplačno bivanje v počitniških kolonijah, to vse dopolnjuje skrb za telesno vzgojo. Ženevski kanton je uvedel tudi zavarovanje šolske mladine proti boleznim in nezgodam.

Šolstvo je pod državnim nadzorstvom. Švicarska ustava pa nudi kantonom pravico samostojnega upravljanja svojega šolstva, predpisuje jim samo obvezen in brezplačen pouk na javnih šolah. Država prispeva z letnimi subvencijami k vzdrževanju javnih in strokovnih: obrtnih, trgovskih in kmetijskih šol, podpira stalne šolske muzeje in posebno komisijo za izbero in določanje šolskih knjig. Nekateri kantoni pobirajo kantonalne šolske davke in plačujejo iz njih učitelje in večji del izdatkov za vzdrževanje šol in šolskega pouka. Drugi kantoni prepustijo pobiranje občinskih šolskih davkov kar občinam. V tem primeru nudi kanton občinam samo prispevek za kritje izdatkov za šolstvo.

Obvezen šolski obisk obstoja za vse otroke vseh veroizpovedi od 6. do 14. leta starosti, v nekaterih kantonihi celo do 16. leta starosti. Šolnina ne obstoja. Velika prednost švicarskega šolstva je, da dobiva mladina brez razlike imovinskega stanja svojih staršev, na nižjih šolah brezplačno ne samo vse šolske

knjige, marveč tudi vse potrebne šolske pripomočke in sicer za vse šolsko leto. Tudi pri kopelih dobiva vsak dijak brezplačno košček mila, brisačo in krtačo. Kaka ugodnost je to za starše, ki imajo več otrok in niso obdarovani z zemeljskimi blagari. Ta prednost švicarskih šol ima pa tudi moralni pomen, kajti s tem se krepi zavest enakosti pri šolski mladini. Otroci tujcev uživajo vse ugodnosti in pravice kakor otroci švicarskih državljanov. In ne samo to. Za nje ustanavljajo celo posebne razrede in šole s posebnim učnim načrtom in načinom, vse z namenom, da bi prej obvladali kantonalni jezik. (Ta jezik je lahko po večinskem prebivalstvu posameznega kantona nemški, francoski ali italijanski oz. retoromanski.)

Nizko število učencev, 25 do 45 v razredu, olajšuje učitelju njegove trudapolne naloge in mu omogoča, da posveti vso potrebno pažnjo vsakemu dijaku posebej. To ne vpliva ugodno samo na učne uspehe dijakov, marveč tudi približuje učitelja z učenci, med katerimi vlada večina naravnost pristržno in prijateljsko razmerje. To razmerje se prenaša tudi izven šole. Otroci se ne le ne izogibajo svojim učiteljem, kakor je to navada pri naši šoloobvojni mladini, marveč hite na cesti radostno nasproti učitelju in mu prožijo roko. Praktično je tudi tedensko poročanje o šolskih uspehih oz. o uspehih šolarjev, kakor se to izvaja v ženevskem kantonu. Očetje, ki vsak teden podpisujejo zvezek z izkazom o vedenju in marljivosti svojih otrok, lahko takoj poskrbe za poboľšanje, če otrok v kakem predmetu n. pr. nazaduje.

Vzorno je urejena skrb za šolstvo predvsem v kantonihi Basel, Zürich, Neuchâtel, Schaffhausen, St. Gallen, Thurgau in Ženeva. Industrijski kantoni prednjačijo v šolstvu pred kmetijskimi oz. poljedelskimi kantoni. Leta 1929. je obiskovalo v Švici ljudske šole 472.246 otrok, katere je poučevalo 13.024 učiteljev in učiteljic. Povprečno je odpadlo na enega učitelja 36 učencev. Razmerje je pa seveda različno in to po kantonihi. V celoti izdajo v Švici za ljudsko šolstvo (matične šole, nižje in srednje šole) država, kantonov in občine do 117 milijonov švicarskih frankov, za vojaške izdatke pa skoro 100 milijonov frankov.

Ta vzorna skrb za šolstvo ne donaja švicarskemu narodu samo časti, marveč mu koristi tudi gmotno v veliki meri. Švicarsko mladino v tujini zelo cenijo in iščejo. Izmed 400.000 švicarskih državljanov, ki živijo v tujini, zavzema večina od njih dobro nagrajena mesta ali v trgovini, v industrijskih podjetjih ali pa kot učitelji in vzgojiteljice. Prednost jim nudijo vsi zaradi njihovega strokovnega in jezikovnega znanja, zaradi njih poštenosti in vestnosti.

Cv. Kristan.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5'—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolo in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve

Vam nudi vedno

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 • STRITARJEVA ULICA 3

Naročajte pri trdkah, ki inšerirajo

v našem glasilu!